DATEN MET DE KETEN

Werk samen met de natuur en de keten.
Men moet de tijd nemen om verder vooruit te kijken.
Geef meer ruimte aan groen door verminderd materiaal gebruik in de openbare ruimte.

Weet wat, hoe en waar je verbouwt.
Houd ketens kort en maak doelstellingen inzichtelijk.
Integreer biobased materialen in standaard productieprocessen voor opschaling.

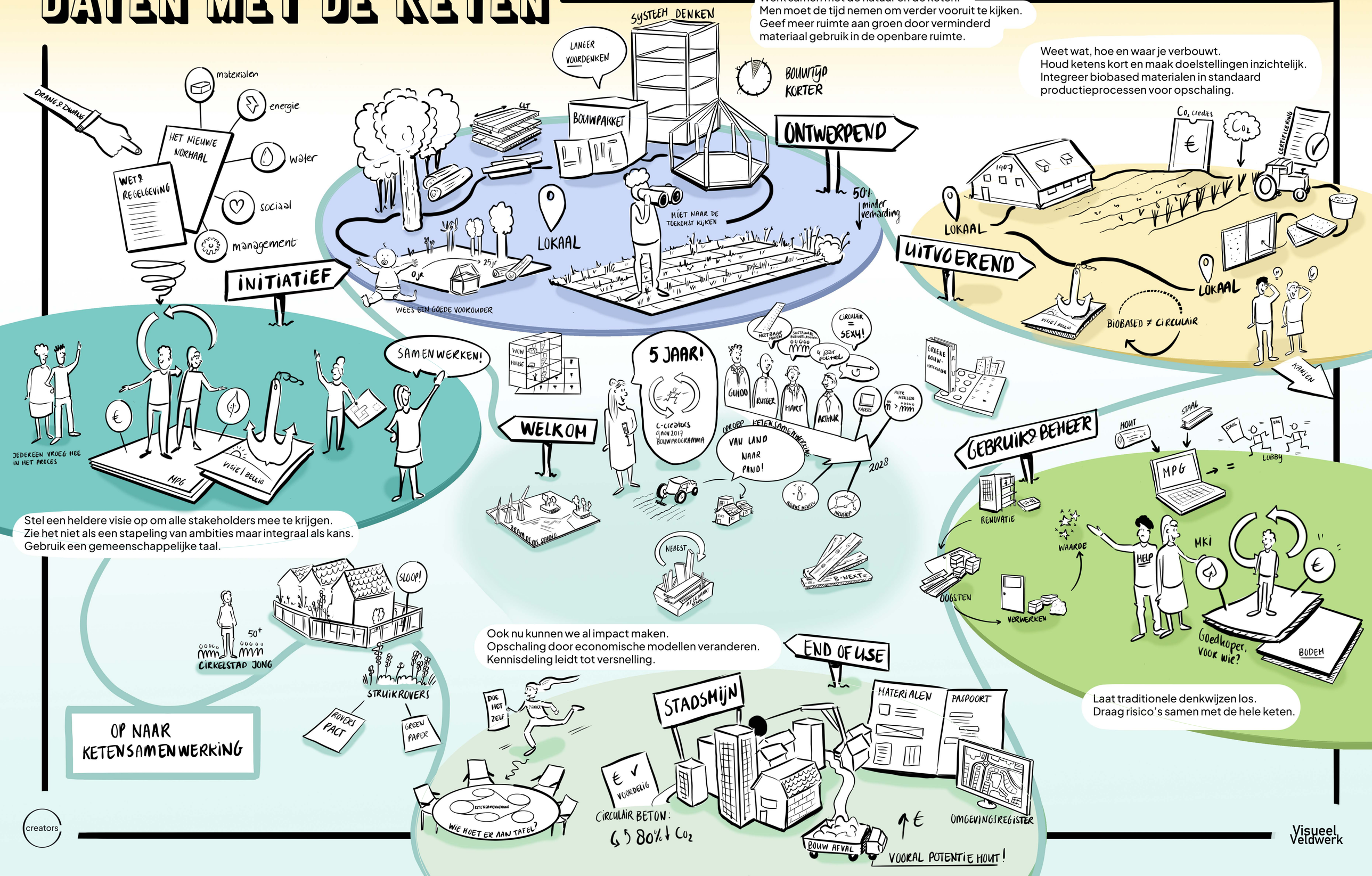

Stel een heldere visie op om alle stakeholders mee te krijgen.
Zie het niet als een stapeling van ambities maar integraal als kans.
Gebruik een gemeenschappelijke taal.

Ook nu kunnen we al impact maken.
Opschaling door economische modellen veranderen.
Kennisdeling leidt tot versnelling.

Laat traditionele denkwijzen los.
Draag risico's samen met de hele keten.

creators

Visueel Veldwerk

DATEN MET DE KETEN

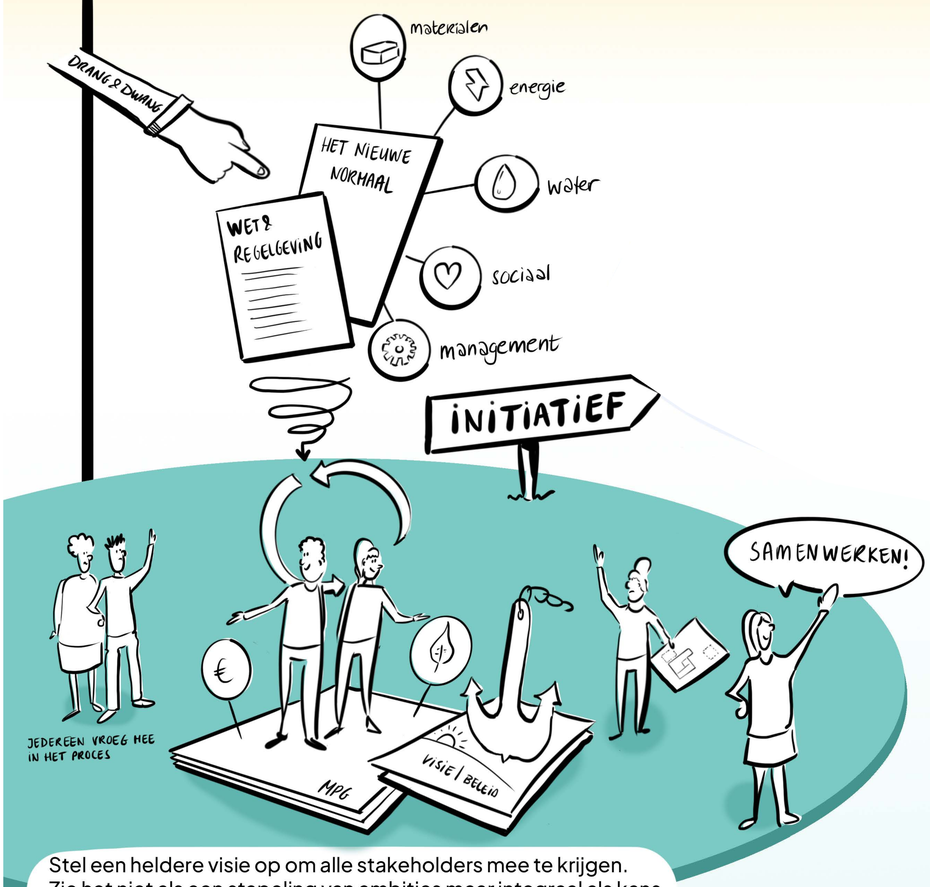

Stel een heldere visie op om alle stakeholders mee te krijgen.
Zie het niet als een stapeling van ambities maar integraal als kans.
Gebruik een gemeenschappelijke taal.

OP NAAR KETENSAMENWERKING

ALBA CONCEPTS
Erwin Fijt

- In 2023 wordt de 1.0 versie van HNN gelanceerd. Deze versie vormt een gedragen norm met haalbare en ambitieuze prestaties op circulair bouwen

- HNN bevindt zich nog in de 0.3 fase en is nog niet geschikt voor 1–op-1 gebruik in een uitvraag, maar het kan wel als inspiratie dienen

- Stuur niet op alle indicatoren van HNN, maar maak een keuze op welke indicatoren je stuurt

CircuLAW
Chandar van der Zanden

- Er is een grote behoefte aan meer 'drang en dwang' om te komen tot een circulaire economie (bron: PBL 2022)

- Strengere wet- en regelgeving kan enorm bijdragen aan duurzame innovatie en werkt vaak beter dan subsidie (bron: NRC)

- CircuLaw helpt om de wet als service in te zetten zodat nieuw beleid geformuleerd kan worden door vooruitstrevende beleidsmakers (bron: CircuLaw)

Synchroon
Anne van Bergen

- Wat is echte duurzaamheid? De afweging 'cijferfetisjisme versus echte duurzaamheid'. Bepaal voor jezelf: wat vinden wij belangrijk en waar reken je dus mee.

- Meekrijgen van stakeholders in alle fasen: het blijft vaak nog een nieuw terrein voor bouw- en ontwerppartners. Niet alleen ziet het ontwerpproces er anders uit met biobased en circulair – maar ook de klant begrijpt het nog onvoldoende.

- Stapeling van ambities met hetzelfde budget: Daarmee moet het een gedegen afweging worden, hoeveel impact maak je met dat budget? Durf te kiezen en daarvoor te staan

Provincie Flevoland
Mark Spetter
Jan-Willem van de Groep

- Stimuleren vezelgewassen want: zeer weinig stikstof, geen pesticiden –> biodiversiteit, CO2–opnemen uit de lucht.

- Kan vandaag al toegepast worden, niet wachten tot morgen.

- Oproep van ketenpartners: groeifondsaanvraag Biobased bouwen (indieningsdatum 15 januari 2023)

DATEN MET DE KETEN

Werk samen met de natuur en de keten.
Men moet de tijd nemen om verder vooruit te kijken.
Geef meer ruimte aan groen door verminderd materiaal gebruik in de openbare ruimte.

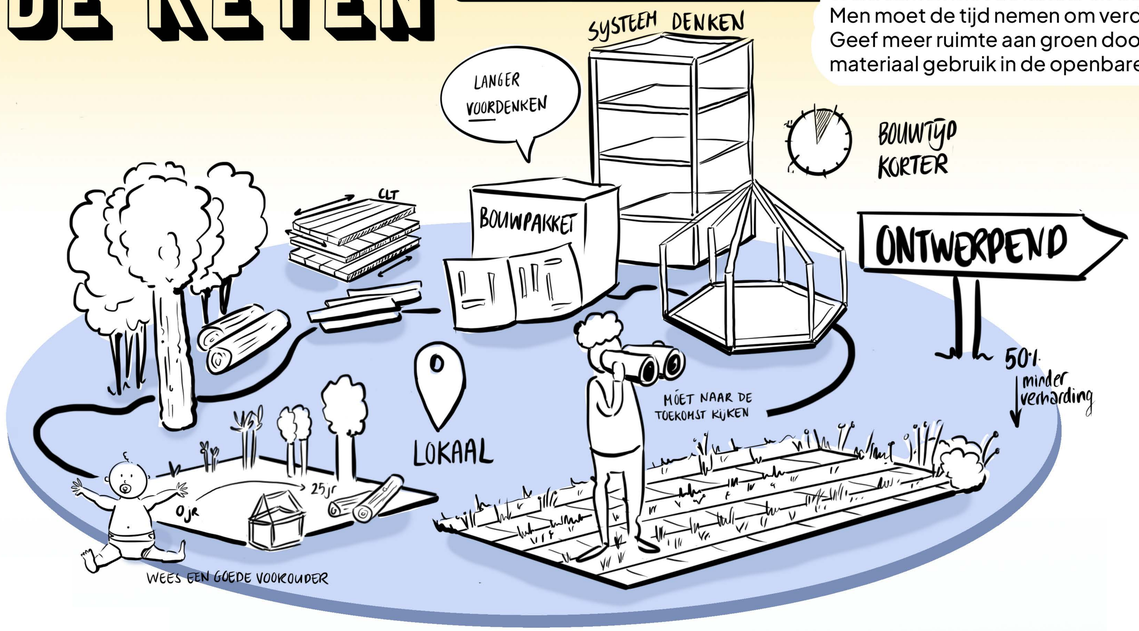

Posad Maxwan
Martina Germanà + Lisa Gerards

- Na-oorlogse buurten lenen zich bij uitstek voor een circulaire impuls.

- Circulariteit is nooit een op zichzelf staand fenomeen.

- Een circulair straatprofiel begint bij natuur meer de ruimte te geven.

CHRITH
Christina Eickmeier

Hoe bouwen we als goede voorouders; leer circulair denken als een Oezbeek.

- Hoe lokaler het bouwmateriaal, hoe beter onze grip op de impact ervan (ecologisch en sociaal)

- Bij biobased bouwen lenen we iets uit de natuurlijke kringloop. Als we dit serieus als uitgangspunt nemen, wordt het makkelijker om de juiste keuzes te maken voor een bouwmateriaal en een bouwmethode.

- Uitwisseling van kennis is essentieel.

Natrufied Architects
Boris Zeisser + Anja Verdonk

- Bij houtbouw moeten alle adviseurs goed vóórdenken in plaats van nádenken
- Overleg met de houtleverancier wat verwachte montagetijden van het casco zijn, zodat de rest van de bouw hier goed op aansluit
- Werk zorgvuldig en schoon; ruwbouw is vaak ook afbouw

Urban Climate Architects
Dennis Hauer

- Begrijp het materiaal
- Snap het bewerkingsproces
- Houd van hout en ontwerp in elke maat en vorm.

Ha-Ha design
Matthijs van Mulligen + Nima Morkoç

- Behoud strategisch: sloop bewust
- Ontwerpkracht en systeemdenken essentieel voor circulariteit
- Werk samen in een bouwteam in vroege fase

OP NAAR KETENSAMENWERKING

DATEN MET DE KETEN

Weet wat, hoe en waar je verbouwt.
Houd ketens kort en maak doelstellingen inzichtelijk.
Integreer biobased materialen in standaard productieprocessen voor opschaling.

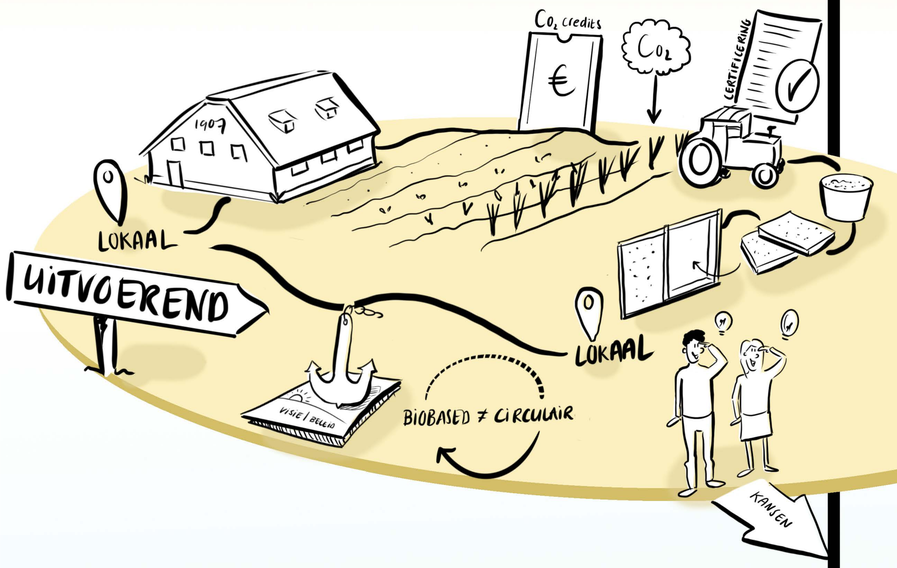

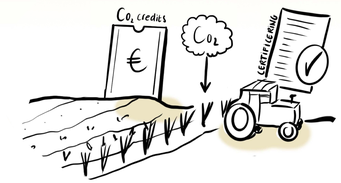

Natuurverdubbelaars – **Merlissa Diele**
- Voor boeren is het op dit moment vanuit economisch oogpunt vaak onaantrekkelijk om gewassen voor de biobased bouw te gaan telen.
- Voor boeren is de zekerheid van afzet van gewas belangrijk, voor verwerker is zekerheid van aanvoer van grondstoffen belangrijk. Dit kip-of-het-ei probleem leidt tot het ontbreken van ketens. Overheden kunnen hierin een faciliterende rol spelen
- De maatschappelijke waarde die teelt van biobased gewassen kan leveren zit nu niet verwerkt in de business case voor de boer. Het is belangrijk dat zij worden beloond voor de maatschappelijke waarde die ze kunnen realiseren - bijvoorbeeld door middel van koolstofcredits.

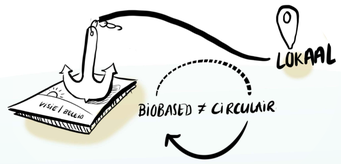

GreenInclusive – **Loraine Westerneng**
- Kies voor transparant, lokaal en sociaal zaken doen (werk samen met de bedrijven die wat toevoegen aan de regio).
- Zorg dat doelstellingen worden vertaald naar effectief beleid (klimaatakkoord, grondstoffenakkoord & duurzame intentieverklaringen omzetten in beleid).
- Veranker duurzaamheid in je visie, beleid en activiteiten en niet enkel in je communicatie.

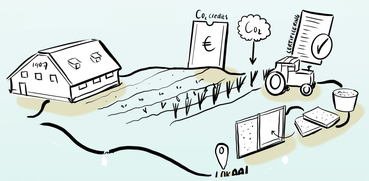

Bouwgroep Dijkstra Draisma – **Coen Verboom**
- Weet wat je (ver)bouwt. Hou rekening met de behoeftes van de bouw, industrieel en opschaalbaar.
- Weet waar je het (ver)bouwt. Hou de ketens kort en lokaal.
- Weet hoe je het (ver)bouwt. Kies het juiste gewas bij de juiste toepassing.

Oldenboom + Spaak CS – **Bas Ever + Seleen Suidman**
- Ontwikkelingen omtrent nieuwe biobased bouwmaterialen zijn volop in de gang. Denk aan lisdodde, miscanthus, riet, hennep en vlas.
- Biobased is niet altijd circulair. Om het circulair te maken moet de cirkel rond zijn. Hergebruik van materialen wordt vaak vergeten.
- Alles valt of staat bij transparante samenwerkingen gebouwd vanuit vertrouwen.

OP NAAR KETENSAMENWERKING

DATEN MET DE KETEN

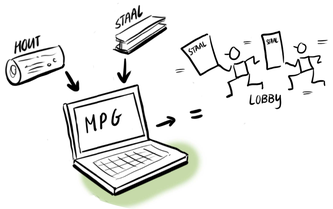

Woonwaard
Ernest Kuipers

- Betrek welstand aan het begin van het ontwerpproces om vertraging te voorkomen

- Ga niet té snel qua productie en logistiek, anders zijn de woningen sneller klaar dan de bouwplaats aan kan

- Vloeren zijn t.o.v. ons vorige houtbouwproject verzwaard om nog beter te presteren dan de voorgeschreven (geluids)eisen

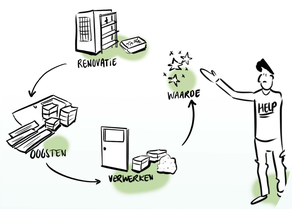

Kesselaar en ZN
Ferry Wilgenburg

- Zonder een actieve opdrachtgever is het trekken aan een comateus paard

- Er bestaan nog veel vooroordelen, waardoor implementatie lastig van de grond komt wordt

- Sector overschrijdende samenwerking is een voorwaarde; Partijen houden vast aan traditionele rollen en verdienmodellen.

Flux Partners
Ferdinand Talens + Tes Stuyt

- Meer impact door een vroege schatting van duurzaamheidsindicatoren

- Voor betere resultaten moeten we soms de markt anders benaderen

Knelpunt: Hoe kan een ketensamenwerking ervoor zorgen dat beloftes rondom circulariteit nageleefd worden?

OP NAAR KETENSAMENWERKING

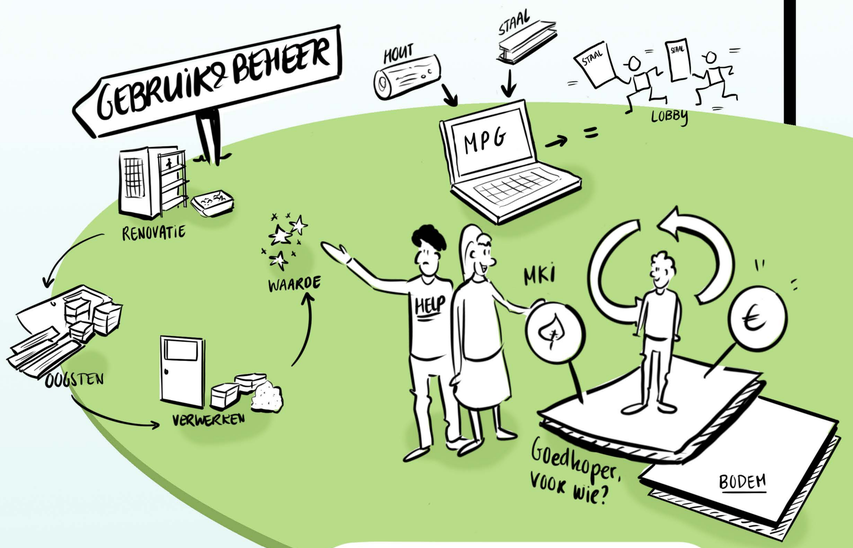

Laat traditionele denkwijzen los.
Draag risico's samen met de hele keten.

DATEN MET DE KETEN

Provincie Noord-Holland
Fanauw Hoppe
Roel Tijssens

- Onzekerheden bij bouwers en ontwikkelaars over onder andere de prestaties/garanties van biobased materialen;

- Doorgaans hogere kosten voor biobased materialen ook deels om die risico's af te dekken (mogelijk verandering door maatschappelijke kosten en baten mee te nemen in de business cases);

- Eerlijke vergelijking in de MPG tussen hernieuwbare en niet hernieuwbare materialen (zoals CO2 opslag) en scherpere normen (verzoek aan het Rijk in het woningbouwbod);

- Dat biobased en industrieel bouwen kunnen zorgen voor lage stikstofuitstoot tijdens het bouwproces.

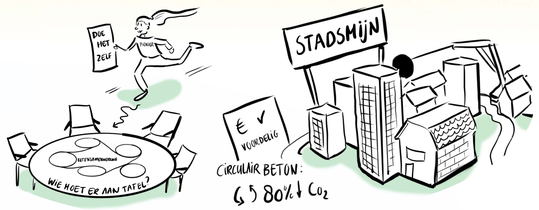

RE:BORN
Carolien Vlaar

- Circulariteit blijft overeind als het een sterk onderdeel is in je visie en ten alle tijden overeind blijft staan in je project

- Circulair bouwen vraagt om een andere houding van iedereen in de keten

- Door circulair te bouwen kun je meer waarde creëren

NEW HORIZON
Erik Koremans

- Impact maken met circulair bouwen is nu al mogelijk

- Kennis delen leidt tot versnellen en opschalen

- Vanuit passie ben je op tijd en vanuit urgentie ben je te laat

Sloopcheck
Hermen de Minkelis

- Baat het (niet), dan gaat het (niet). Als circulariteit duurder is dan lineair, dan wordt het nooit grootschalig overgenomen. Belast afval zwaarder.

- Circulariteit vereist Complexiteit. Inzicht in materiaalstromen is essentieel.

Madaster:
Jeroen Broersma

- Involve the market in product development

- Aligning with (locale)market standards e.g. BIM | CB'23 | DGBC |HNN

- A clear definition of what the required data guidelines are

OP NAAR KETENSAMENWERKING

Ook nu kunnen we al impact maken.
Opschaling door economische modellen veranderen.
Kennisdeling leidt tot versnelling.